

Fra: Morten Andersen [<mailto:morten@komba.dk>]

Sendt: 12. december 2019 22:17

Emne: Flystøj

Kære medlem af Folketingets Forsvarsudvalg

Et par af jer er jeg i dialog med. Tak for det.

Til jer andre. Jeg er en af dem, der bor nabo til Fighter Wing Skrydstrup. Selv om min adresse siger Over Jerstal, så bor jeg uden for byen. Jeg bor, så der kun er en mark mellem startbanen og min ejendom, som er placeret i gul zone, på trods af at jeg kan spytte over i rød zone.

Jeg forstår, Foreningen Flyvestation Skrydstrups Naboer har aflagt jer endnu et besøg i dag. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at vi er nogle, som jeg, der ikke er medlem af den forening eller andre protestgrupper.

Der er faktisk også mennesker som bliver ”kørt over” af Forsvaret. Jeg har en genbo – en ældre mand, som ikke orienterer sig på internettet og som slet ikke har mulighed for at sætte sig ind i de konsekvenser F-35’erne får for ham.

Om ejendomme i de to zoner skal have en erstatning for værditab er ikke min agenda. Det kan jeg ikke forholde mig til, da jeg mener, Forsvaret bør opkøbe min ejendom. Det giver ikke mening, at den ikke ligger i rød zone.

Som sagt er der ikke længere over til rød zone, end jeg kan praktisk talt kan spytte der over. Forsvaret har beregnet maks støjen på min ejendom til at udgør 90-95 db, og da et af kriterierne er en maks støjbelastning på 100 db. lander jeg altså i gul zone.

Men bemærk Forsvaret beregner maks støjen til 90-95 db. Der er altså en usikkerhedsmargen på 5 db., mens rød zone er præcis 100 db, selv om det er præcis de samme beregninger, der ligger til grund for de to tal. Rød zone burde rettelig hedde 95-100 db. Dermed vil grænsetilfælde ryge ind i rød zone. Det vil give mening. Ikke mindst set i forhold til den forøgelse af støjniveaue, der vil ske, når F-35’erne kommer.

I er jo intelligente mennesker, så I kan godt regne ud, at den margin på 5 db., giver god mening. At det betyder, der er nogen, der ligger i et bælte, som dermed skal over i rød zone. Det er jeg sikker på, I godt kan se det fornuftige i. Men jeg forstår godt, I ikke lige har tænkt over det forhold. Det kræver trods alt sagen helt tæt på, som i mit tilfælde.

Og så kan man spørge selv om, hvorfor Forsvaret ikke selv har tænkt det ind i kompensationsmodellen. Med de dages udvikling i Forsvarets Ejendomsstyrelse, er jeg nødt til at sige, at det med al tydelighed viser, at den nu tidligere koncerntstyringsdirektør ikke sagde alt.

Det er f.eks. sådan, at når det kommer til opkøb, så kunne han ikke styre, hvor meget ekspropriationskommissionen kommer frem til at Forsvaret skal betale for opkøb af ejendomme, da det er en selvstændig kommission. Men beløbet på 250 millioner kroner var afsat på kampflyprogrammets eksisterende budget. Det betyder altså, at der er mindre at gøre med til andre formål, derfor var han interesseret i at beløbet i hvert fald ikke blev højere og gerne mindre. Og den eneste måde han kunne styre det på, var ved at trække nogle zonegrænser, som gør, at beløbet ikke bliver større. Når jeg har spurgt til processen tyder alt på, at beløbet er budgetteret og så er zonegrænserne afsat. Det underbygger min påstand om, at der ligger ejendomme i gul zone, som rettelig burde ligge i rød zone. Jeg tror ikke, det er mange, men en merudgift på "bare" 20 millioner kroner, betyder måske noget for, hvor meget der kan indrettes kontorer eller hvad ved jeg for.

Jeg må også sige at i forhold til forøgelsen af støjniveauet her på matriklen, har jeg forsket lidt i det. Og da Forsvaret selv har tillid til, hvad der foregår i Norge, har jeg taget udgangspunkt i det.

Med en F-16 har jeg et maks støjniveau på cirka 80 db. Med F-35'erne vil det stige til ikke under 100 db. Dette til trods for Forsvarets beregninger, som de selv tager forbehold for. Det vil sige, det er en oplevelse af at støjen vil stige 7 gange. 7 gange! Og det skal holdes op mod en støjekspert, som siger at selv en forøgelse på 10 db (cirka en forøgelse i oplevelsen af støjen på lidt mere end tre gange) er ganske signifikant og skal tages seriøst.

Det er så her, hvor vi kan begynde at diskutere, om det er rimeligt, at jeg skal leve med det. Og i øvrigt et støjniveau som med stor sandsynlighed er sundhedsskadeligt. Men altså, da jeg købte mit hus for godt otte år siden, var jeg helt bevidst om støjen fra F-16'erne. Jeg kunne ikke i min vildeste fantasi regne ud, at vi ville komme hertil, hvor vi er i dag. Men jeg skønnede det var prisen for at bo her – at jeg skulle leve med støjen fra F-16'erne. Og tro mig – jeg synes faktisk, det er helt fair at eksperter vurderer, vi skal have nye fly og det bedste køb er F-35'erne og de være hjemmehørende i Skrydstrup. Det kan jeg som lægmand ikke argumentere imod, og det har jeg da heller inden ide om at gøre. Men er den forøgelse af støjniveauet her så fair?

Og hvis vi skal tale juristeri, så mener jeg, ovenstående med al tydelighed viser, at den naboretlige talegrænse er overtrådt i en grad, som ikke levner nogen tvivl.

Disse ting vil stå lysende klart, når først flyene er her. Det ved Forsvaret også godt. De køber sig bare tid og måske penge. Men derfor kan det alligevel undre, at de har trukket zonegrænserne, som de har. De tager jo forbehold for det i kompensationsmodellen. Men når flyene er her, kan det være for sent for mig.

Jeg skal refinansiere mit huslån om halvandet år. Men der er en ejendomsmægler, som allerede nu vurderer værdien af mit hus med udsigten til F-35'erne til at være lig nul. Dermed kan jeg naturligvis ikke opnå nye lån i huset. Faktisk frygter jeg mit realkreditinstitut allerede nu vil kræve lånet indfriet med de ændrede vilkår. Begge dele betyder, at mit hus går på tvangsauktion. Så jeg har ikke tiden til at vente på, at flyene kommer. Er det fair, at jeg er tvunget ud i en tvangsauktion?

I øvrigt er der et afledt problem, at lige nu ville det være lønsomt at omlægge mit huslån, men det kan jeg af gode grunde ikke i forhold til ovenstående.

Der er mange andre udfordringer i det her, men de nævnte er de væsentligste. Det håber jeg I vil tage med i jeres overvejelser. Jeg håber, I vil genåbne aftalen der ligger til grund for kompensationsmodellen. Der er forhold som mit, der slet ikke er taget højde for.

Jeg brygger gerne en kop kaffe, hvis I har lyst til at komme forbi og se, hvad jeg mener, og drøfte situationen. Det gør jeg hellere end gerne. Men står også til rådighed hvis I har spørgsmål. Der er andre en naboforeningen her i området – også mennesker som er helt tavse, fordi de ikke har andre muligheder.

Med venlig hilsen

Morten Andersen

Skovvej 18, Over Jerstal

6500 Vojens